

**គម្រោងស្តីពី
ការពង្រឹងសមត្ថភាពសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យបរិមាណគុណភាពសម្ភារកសិកម្ម
(ជីគីមី និងថ្នាំកសិកម្ម)**

អសយដ្ឋាន : នាយកដ្ឋាននីតិកម្មកសិកម្ម
ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

#២០០ ផ្លូវព្រះនរោត្តម ភ្នំពេញ កម្ពុជា

នាយកដ្ឋាននីតិកម្មកសិកម្ម

អសយដ្ឋាន : #២០០ ផ្លូវព្រះនរោត្តម ភ្នំពេញ កម្ពុជា

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

អសយដ្ឋាន : ផ្លូវ ៦៥៦ សង្កាត់ ទឹកល្អក់ ៣ ខណ្ឌទួលគោក ភ្នំពេញ កម្ពុជា

Project of Capacity Building of Quality Standard Control of Agricultural Materials
(Chemical Fertilizers and Pesticides)
c/o Department of Agricultural Legislation, Ministry of Agriculture, Forestry and
Fisheries
200 Preah Norodom Blvd., Phnom Penh, Cambodia

Department of Agriculture Legislation
200 Preah Norodom Blvd., Phnom Penh, Cambodia

General Directorate of Agriculture
N° 54, St. 656, Sangkat Toek Laak III, Khan Toul Kork, Phnom Penh, Cambodia

សៀវភៅនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយគម្រោងស្តីពី

ការពង្រឹងសមត្ថភាព

**សៀវភៅណែនាំអំពី
ការគ្រប់គ្រងសមាសភាពចង្រៃ
Guide Book for Pest Management**

**គម្រោងពង្រឹងសមត្ថភាពសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យ
បរិមាណគុណភាពសម្ភារកសិកម្ម
(ជីគីមី និងថ្នាំកសិកម្ម)**

Project of Capacity Building of
Quality Standard Control of Agricultural Materials
(chemical fertilizers and pesticides)

សីហា ២០១១ / August 2011

អារម្ភកថា

ឯកសារនេះ ត្រូវបានចងក្រងឡើងដោយគម្រោងពង្រឹងសមត្ថភាពត្រួតពិនិត្យបម្រើសម្ភារកសិកម្ម (ជីគីមី និងថ្នាំកសិកម្ម) ដែលហៅកាត់ថា គម្រោង QCAM របស់ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិជប៉ុន (JICA) និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

គោលបំណងមួយក្នុងចំណោមគោលបំណងផ្សេងទៀតរបស់គម្រោង គឺការផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាជនកម្ពុជាឱ្យបានយល់ដឹងពីគុណភាព និងការប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ។

ថ្នាំកសិកម្មភាគច្រើន ត្រូវបានគេនាំចូលដោយខុសច្បាប់ពីប្រទេសជិតខាង និងត្រូវបានដាក់លក់នៅលើទីផ្សារក្នុងស្រុក ដោយពុំមានស្លាកសញ្ញាព័ត៌មានជាភាសាខ្មែរ ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់មិនយល់ពីរបៀបប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មទាំងអស់នោះ ។

នៅក្នុងស្ថានភាពបែបនេះ ទើបគម្រោង QCAM និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានសម្រេចរៀបចំឯកសារនេះដើម្បីចែកជូនដល់អាជីវករ និងអ្នកប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មទាំងអស់ ។

ឯកសារនេះ មានបញ្ចូលនូវព័ត៌មានសំខាន់ៗ ស្តីពីរបៀបកំណត់សំគាល់ និងរបៀបកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃសំខាន់ៗនៅលើដំណាំស្រូវ និងដំណាំស្ពៃ ដែលគេចូលចិត្តធ្វើការដាំដុះនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដោយផ្អែកលើគោលគំនិតនៃវិធានការចម្រុះគ្រប់គ្រងដំណាំ (IPM) ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាកំពុងយកចិត្តទុកដាក់ ហើយគម្រោង QCAM ក៏យល់ឃើញថាវាមានគុណប្រយោជន៍ខ្លាំងណាស់ដែរ ។

សូមបញ្ជាក់ថា គម្រោង QCAM និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានណែនាំឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មទាំងអស់ត្រូវពិចារណាលើវិធានការចម្រុះគ្រប់គ្រងដំណាំ (IPM) មុនគេបង្អស់ ជាងការគិតតែទៅលើការប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្ម ។ ការប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មសម្រាប់កម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ គួរតែប្រើក្នុងករណីចាំបាច់បំផុតហើយដែលជាជម្រើសចុងក្រោយ ។ យើងត្រូវចងចាំថា ការប្រើប្រាស់វិធានការគីមីពុំបានត្រឹមត្រូវ អាចធ្វើឱ្យស្ថានភាពកាន់តែអាក្រក់ទៅៗ និងបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់មនុស្ស និងបរិស្ថានថែមទៀតផង ។

នៅក្នុងករណី ដែលលោកអ្នកត្រូវការព័ត៌មានលម្អិតបន្ថែម ស្តីពីវិធានការចម្រុះគ្រប់គ្រងដំណាំ (IPM) សូមធ្វើទំនាក់ទំនងមកកាន់កម្មវិធីជាតិស្តីពីវិធានការចម្រុះគ្រប់គ្រងដំណាំ ។

ក្នុងនាមគម្រោង QCAM និងក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ យើងខ្ញុំសូមសម្តែងនូវការកោតសរសើរដោយស្មោះ ចំពោះការចូលរួមឧបត្ថម្ភគាំទ្រក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និងឯកសារនេះ ។

សូខន ប៊ូឡីតុណ
អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
សហប្រធានគម្រោង QCAM

អ៊ុក ស៊ីផាន
ប្រធាននាយកដ្ឋាននីតិកម្មកសិកម្ម
ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
សហប្រធានគម្រោង QCAM

សីហា ឆ្នាំ ២០១១

ព័ត៌មានសំខាន់

ខ្លឹមសារនៅក្នុងសៀវភៅនេះ ត្រូវបានចងក្រងឡើងដោយផ្អែកលើឯកសារបច្ចេកទេសកសិកម្មនានា និងឯកសារដកស្រង់ពីប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណែត។ សូមបញ្ជាក់ថា រូបភាពខ្លះនៅក្នុងសៀវភៅនេះមិនមែនជារូបភាពដែលត្រូវបានថតនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឡើយ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ព័ត៌មានដែលទាក់ទងនឹងធាតុសកម្មរបស់ថ្នាំកសិកម្មដែលមាននៅក្នុងសៀវភៅនេះ អាចនឹងត្រូវកែប្រែទៅតាមការសិក្សាការស្រាវជ្រាវថ្មីៗ និងទៅតាមការវិវត្តរបស់បច្ចេកទេសពាក់ព័ន្ធ ។

សៀវភៅនេះ ត្រូវបានចងក្រងឡើងក្នុងគោលបំណងផ្តល់ជាព័ត៌មានតែប៉ុណ្ណោះ ដោយគ្មានគោលបំណងធ្វើការផ្សព្វផ្សាយគាំទ្រចំពោះផលិតផលដែលបានត្រួតពិនិត្យ ហើយក៏មិនមានន័យថាជាការបន្តបង្ហាញដល់ផលិតផលដែលមិនត្រូវបានលើកឡើងនៅក្នុងសៀវភៅនេះផងដែរ ។

សូមបញ្ជាក់ថា នៅរាល់ពេលមុននឹងទិញ ឬមុននឹងធ្វើការប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មណាមួយ ត្រូវពិនិត្យមើលលើសំបកដបថ្នាំដើម្បីទទួលបាននូវព័ត៌មាន និងការណែនាំផ្សេងៗ ។

យើងជឿជាក់ថា ព័ត៌មានទាំងឡាយដែលបានសរសេររៀបរាប់នៅក្នុងសៀវភៅនេះ ពិតជាមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ គឺអាចនៅខ្វះខាត ឬក៏ជាក់លាក់ឥតល្បឿននោះឡើយ ។ ដូច្នេះក្នុងនាមគម្រោង QCAM យើងខ្ញុំសូមស្វាគមន៍ចំពោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង របស់គ្រប់ស្ថាប័ន និងអង្គការដែលពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ ក្នុងការផ្តល់មតិកែលម្អ ដើម្បីធ្វើឱ្យសៀវភៅនេះកាន់តែប្រសើរឡើងនៅពេលខាងមុខ ។

មាតិកា

ផ្នែកទី I : ការសំគាល់សមាសភាពចម្រុះ

ក. ដំណាំស្រូវ

ក.១. រោគសញ្ញា និងការបំផ្លាញ

ក.១.១. រោគសញ្ញា និងការបំផ្លាញនៅលើស្លឹកស្រូវ.....	០៤
ក.១.២. រោគសញ្ញា និងការបំផ្លាញនៅលើដើមស្រូវ.....	១១
ក.១.៣. រោគសញ្ញា និងការបំផ្លាញនៅលើកូរស្រូវ.....	១៣
ក.១.៤. ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការបំផ្លាញ.....	១៥
ក.១.៥. លក្ខណៈផ្សេងៗ.....	២០

ក.២. សត្វល្អិតចម្រុះសំខាន់ៗ

ក.២.១. ដង្កូវហ្លួង.....	២២
ក.២.២. សង្កើចខ្មៅ.....	២៣
ក.២.៣. មមាចត្នោត.....	២៤
ក.២.៤. ខ្យងពណ៌មាស.....	២៥
ក.២.៥. មមាចខៀវ.....	២៦
ក.២.៦. ដង្កូវមូរស្លឹក.....	២៧
ក.២.៧. ស្រីងជញ្ជក់ទឹកដោះ.....	២៨
ក.២.៨. ដង្កូវបំពង់កាត់ស្លឹក.....	២៩
ក.២.៩. ទ្រីប.....	៣០
ក.២.១០. ដង្កូវស្លឹកដើម.....	៣១

ក.៣. ជំងឺសំខាន់ៗ

ក.៣.១. ជំងឺប្លាស.....	៣៣
ក.៣.២. ជំងឺរលាកស្លឹកដែលបង្កឡើងដោយបាក់តេរី.....	៣៤
ក.៣.៣. ជំងឺឆ្កួតស្លឹកបណ្តាលមកពីបាក់តេរី.....	៣៥
ក.៣.៤. ជំងឺទង់ក្រា.....	៣៦
ក.៣.៥. ជំងឺត្បឿស្មៅ.....	៣៧
ក.៣.៦. ជំងឺត្បឿរូញស្លឹក.....	៣៨
ក.៣.៧. ជំងឺរលួយស្រទាប់ស្លឹក.....	៣៩
ក.៣.៨. ជំងឺរលាកស្រទាប់ស្លឹក.....	៤០

ខ.ជំនាវិស័យ

ខ.១.រោគសញ្ញា និងការបំផ្លាញ

ខ.១.១. រោគសញ្ញា និងការបំផ្លាញនៅលើស្លឹក..... ៤៣

ខ.១.២. រោគសញ្ញា និងការបំផ្លាញនៅលើដើម..... ៤៥

ខ.១.៣. រោគសញ្ញា និងការបំផ្លាញនៅលើផ្នែកផ្សេងៗ ៥០

ខ.២.សត្វល្អិតចង្រៃសំខាន់ៗ

ខ.២.១. ដង្កូវហ្មង..... ៥២

ខ.២.២. ដង្កូវកាត់ដើម ៥៣

ខ.២.៣. ដង្កូវស្ទឹងបណ្តុលស្តៃ ៥៤

ខ.២.៤. ដង្កូវបាក់ខ្នង..... ៥៥

ខ.២.៥. ដង្កូវស៊ីត្រួយ ៥៦

ខ.២.៦. ដង្កូវយោលទោង..... ៥៧

ខ.២.៧. សត្វទាកតុ..... ៥៨

ខ.៣.ជំងឺសំខាន់ៗ

ខ.៣.១. ជំងឺម៉ូសាអ៊ិច ៦០

ខ.៣.២. ជំងឺរលួយទន់ ៦១

ខ.៣.៣. ជំងឺអុតកង..... ៦២

ខ.៣.៤. ជំងឺបួសត្រម៉ោង..... ៦៣

ខ.៣.៥. ជំងឺផ្សិតសំឡី..... ៦៤

ផ្នែកទី II : វិធានការចម្រុះគ្រប់គ្រងជំនាវិ (IPM) ៦៥

ផ្នែកទី III : ការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃដោយប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្ម

ក. ការប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះការប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្ម ៧៤

ខ. ប្រៀបធៀបព័ត៌មាននៅលើសំបកថ្នាំកសិកម្ម..... ៧៥

គ. ឈ្មោះធាតុសកម្មរបស់ថ្នាំកសិកម្មសម្រាប់ប្រើប្រាស់កម្ចាត់សត្វល្អិតចង្រៃ
និងជំងឺលើដំណាំស្រូវ ៨១

ឃ. ឈ្មោះធាតុសកម្មរបស់ថ្នាំកសិកម្មសម្រាប់ប្រើប្រាស់កម្ចាត់សត្វល្អិតចង្រៃ
និងជំងឺលើដំណាំស្ពៃ ៨៤

ឧបសម្ព័ន្ធ

- ១. បញ្ជីរូបភាព ៨៩
- ២. បញ្ជីឈ្មោះរបស់សត្វល្អិតចង្រៃ/ជីវិត និងដំណាំជម្រក ៩៨
- ៣. ឯកសារយោង

ផ្នែកទី I

ការសំគាល់សមាសភាពចម្រុះ

ក. ដំណាំស្រូវ

ក.១.

ពោធិសត្វា និងការបំផ្លាញ

ក.១.១. រោគសញ្ញានិងការបំផ្លាញនៅលើស្លឹកស្រូវ

(រូបភាព ១) ស្លឹកស្រូវដែលបំផ្លាញដោយដង្កូវហ្លួង ។
 → ដង្កូវហ្លួង (ទំព័រ ២២)

(រូបភាព ២) ចុងស្លឹក ជាយស្លឹក និងតួស្លឹកស្រូវដែលបំផ្លាញដោយដង្កូវហ្លួង ។
 → ដង្កូវហ្លួង (ទំព័រ ២២)

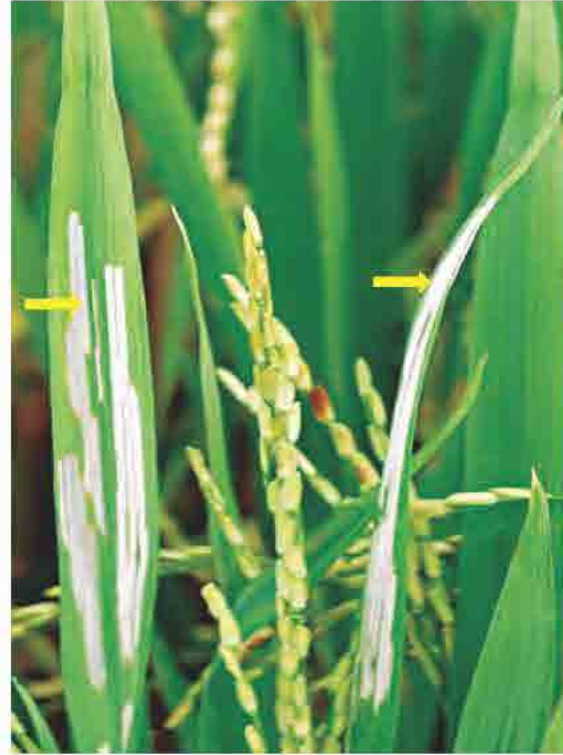
(រូបភាព ៣) កូនដង្កូវហ្លួងកំពុងស៊ីបំផ្លាញស្លឹកស្រូវ ។
 → ដង្កូវហ្លួង (ទំព័រ ២២)

(រូបភាព ៤) កោសិកាបៃតងរបស់ស្លឹកស្រូវត្រូវបានស៊ីបំផ្លាញ ។
 → ដង្កូវបំពង់កាត់ស្លឹក (ទំព័រ ២៩)

(រូបភាព ៥) ស្លឹកដែលដង្កូវកាត់ មានសភាពជាប់ពង ដែលខ្លះត្រូវបានភ្ជាប់នឹងដើម ហើយខ្លះទៀតអណ្តែតលើទឹក ។
 → ដង្កូវបំពង់កាត់ស្លឹក (ទំព័រ ២៩)

(រូបភាព ៦) ស្នាមនៅលើស្លឹក រាងទ្រវែង ពណ៌សផ្កាឆុះ ។
 → ដង្កូវមូរស្លឹក (ទំព័រ ២៧)

(រូបភាព ៧) ស្លឹកមូរចូលគ្នា ដោយត្រូវបិទភ្ជាប់ដោយសរសៃសូត្រ ។
 → ដង្កូវមូរស្លឹក (ទំព័រ ២៧)

(រូបភាព ៨) ជាយស្លឹកត្រូវបានភ្ជាប់ចូលគ្នាដោយសរសៃសូត្រ ។
 → ដង្កូវមូរស្លឹក (ទំព័រ ២៧)

(រូបភាព ៩) បណ្តុលដើមស្រូវវងាប់ ។
 → ដង្កូវស៊ីរូងដើម (ទំព័រ ៣១)

(រូបភាព ១០) បណ្តុលដើមស្រូវវងាប់ ។
 → ដង្កូវស៊ីរូងដើម (ទំព័រ ៣១)

(រូបភាព ១១) ស្នាមពិណសពពួកពញាក់នៅលើស្លឹកស្រូវ ។
 → ម្រឹម (ទំព័រ ៣០)

(រូបភាព ១២) ស្លឹកស្រូវឡើងពិណសព ។
 → ជំងឺមង់ត្រោ (ទំព័រ ៣៧)

(រូបភាព ១៣) ស្លឹកស្រូវក្រៀមស្លឹត ជាមួយវត្តមានរបស់សត្វល្អិតពណ៌ត្នោត។ → មមាធត្នោត (ទំព័រ ២៤)

(រូបភាព ១៤) ស្នាមដំបៅនៅលើស្លឹក មានសណ្ឋានទ្រវែង ឬស្រួចទ្រវែង ដែលផ្នែកណ្តាលមានពណ៌សឬប្រផេះ និងជាយជុំវិញពណ៌ត្នោត។ → ជំងឺក្លាស (ទំព័រ ៣៣)

(រូបភាព ១៥) ស្នាមដំបៅនៅលើស្លឹក មានសណ្ឋានទ្រវែង ឬស្រួចទ្រវែង ដែលផ្នែកណ្តាលមានពណ៌សឬប្រផេះ និងជាយជុំវិញពណ៌ត្នោត។ → ជំងឺក្លាស (ទំព័រ ៣៣)

(រូបភាព ១៦) ស្នាមដំបៅពណ៌សព្វិកពញាក់ មានជាយពណ៌លឿងត្នោតបួនពណ៌ត្នោត។

➔ ជំងឺរលាកស្រទាប់ស្លឹក (ទំព័រ ៤០)

(រូបភាព ១៧) នៅតាមបណ្តោយដោយស្លឹកឡើងពណ៌លឿង និងក្រៀមស្លឹក។

➔ ជំងឺរលាកស្លឹកដែលបង្កឡើងដោយបាក់តេរី (ទំព័រ ៣៤)

(រូបភាព ១៨) ដំណក់ទឹកពណ៌លឿងនៅលើដោយស្លឹកដែលស្លឹកក្រៀមនៅពេលព្រឹកព្រលឹមមានសន្សើម។

➔ ជំងឺរលាកស្លឹកបង្កឡើងដោយបាក់តេរី (ទំព័រ ៣៤)

(រូបភាព ១៩) ស្នាមពណ៌លឿងចាស់ប្រូប្រផេះចាស់លេចឡើងនៅតាមបណ្តោយស្លឹក។

➔ ជំងឺរលាកស្លឹកបង្កឡើងដោយបាក់តេរី (ទំព័រ ៣៤)

(រូបភាព ២០) ស្លឹកមានពណ៌បៃតងចាស់ និងមានស្នាមបន្ទះដែលមានសភាពជាំនៅតាមចន្លោះសរសៃស្លឹក។ ស្នាមទាំងនោះរីកចម្រើន ហើយប្រែពណ៌ទៅជាលឿងលាយប្រផេះ និងលឿងថ្លា ។ បន្ទាប់មកស្នាមទាំងនោះប្រែពណ៌ទៅជាពណ៌ប្រផេះស្លេក ឬពណ៌ត្នោត និងបន្ទាប់មកក្រៀមស្លឹត ។ នៅដំណាក់កាលធ្ងន់ធ្ងរស្លឹកទាំងមូលមានពណ៌ត្នោតចាស់ និងក្រៀមស្លឹត ។

➔ ជំងឺផ្លុតស្លឹកដែលបណ្តាលមកពីបាក់តេរី (ទំព័រ ៣៥)

(រូបភាព ២១) ស្នាមពកតូចៗនៅតាមសរសៃស្លឹកដែលបណ្តាលមកពីការហើមរោងរបស់កោសិកាសរសៃទាំរុក្ខរស់ ។

➔ ជំងឺត្បូងស្លឹក (ទំព័រ ៣៨)

(រូបភាព ២២) ស្លឹកទងដើមខ្លីហើយរុញ ។
 → ជំងឺត្រីកូណូស្លឹក (ទំព័រ ៣៨)

(រូបភាព ២៣) ស្លឹកទងដើមខ្លីហើយរុញ ។
 → ជំងឺត្រីកូណូស្លឹក (ទំព័រ ៣៨)

(រូបភាព ២៤) ស្លឹកឡើងពណ៌លឿង ។ → ជំងឺទង់ក្រា (ទំព័រ ៣៦)

ក.១.២. ពោគសញ្ញា និងការបំផ្លាញនៅលើដើមស្រូវ

(រូបភាព ២៥) វត្តមានរបស់សត្វល្អិតពណ៌ក្រហមក្រមៅ ប្រមូលផ្តុំគ្នា។ → សង្កេតខ្មៅ (ទំព័រ ២៣)

(រូបភាព ២៦) ស្លឹក និងដើមឡើងស្លុត និងមានពណ៌ក្រហម។ → សង្កេតខ្មៅ (ទំព័រ ២៣)

(រូបភាព ២៧) វត្តមានដ៏ច្រើនរបស់សត្វល្អិតពណ៌ក្រហមនៅ លើដើមស្រូវ។ → មមាធត្នោត (ទំព័រ ២៤)

(រូបភាព ២៨) វត្តមានសត្វល្អិតនៅតាមគុម្ពស្រូវក្បែរផ្ទៃទឹក។ → មមាធត្នោត (ទំព័រ ២៤)

(រូបភាព ២៩) ទងស្លឹកក្រៀមស្លឹកប្រៃពណ៌ទៅជាពណ៌ក្រអែម ។
 → ជំងឺតូស (ទំព័រ ៣៣)

(រូបភាព ៣០) ផ្កាអររបស់ដើមស្រូវក្រៀមស្លឹកមានពណ៌ក្រអែម ។
 → ជំងឺតូស (ទំព័រ ៣៣)

(រូបភាព ៣១) ស្ពានពណ៌សពង្វីកពង្វាក់ដែលមានជាយពណ៌
 លឿងមាស់ ឬពណ៌ក្រអែម ។
 → ជំងឺរលាកស្រទមស្លឹក (ទំព័រ ៤០)

ក.១.៣. រោគសញ្ញា និងការបំប្លែងនៅលើកូរស្រូវ

(រូបភាព ៣២) កូរស្រូវត្រូវបានកាត់បាក់ ។
 → ដង្កូវហ្លួង (ទំព័រ ២២)

(រូបភាព ៣៣) កូរស្រូវត្រូវបានរុំដោយស្លឹកទង់ដីយ ហើយកូរស្រូវ
 មិនអាចលេចចេញឱ្យបានទាំងស្រុង ។
 → ជំងឺស្លឹកស្លឹក (ទំព័រ ៣៨)

(រូបភាព ៣៤) កូរស្រូវស្លុក ។
 → ដង្កូវស៊ីរូងដើម (ទំព័រ ៣១)

(រូបភាព ៣៥) កូរស្រូវបាក់ដោយសារភ្នំរងរបស់កូរស្រូវប្រៀមស្លឹត ។
 → ដង្កូវស្លឹក (ទំព័រ ៣៣)

(រូបភាព ៣៦) មេរបស់កូរស្រូវស្លឹក។
 → ជំងឺឆ្កាស (ម៉ែត័រ ៣៣)

(រូបភាព ៣៧) ករបស់កូរស្រូវស្លឹក។
 → ជំងឺឆ្កាស (ម៉ែត័រ ៣៣)

ក.១.៤. ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការបំផ្លាញ

(រូបភាព ៣៨) ដើមស្រូវត្រឡប់ និងបណ្តុលស្រូវរាប់ ។
 → សង្កើតខ្លៅ (ទំព័រ ២៣)

(រូបភាព ៣៩) ទិដ្ឋភាពស្រូវដែលទទួលរងការបំផ្លាញដោយមមាធត្នោត ។
 → មមាធត្នោត (ទំព័រ ២៤)

(រូបភាព ៤០) ដើមស្រូវរាប់ដោយសារមមាធត្នោត ។
 → មមាធត្នោត (ទំព័រ ២៤)

(រូបភាព ៤១) ស្រូវដែលទទួលរងការបំផ្លាញពីមមាធត្នោត ។
 → មមាធត្នោត (ទំព័រ ២៤)

(រូបភាព ៤២) វាលស្រូវដែលទទួលរងការបំផ្លាញរបស់ មមាធត្នោត ។ → មមាធត្នោត (ទំព័រ ២៤)

(រូបភាព ៤៣) ចុងស្លឹករបស់ស្រូវឡើងពណ៌លឿង ។
 → មមាធខៀវ (ទំព័រ ២៦)

(រូបភាព ៤៤) ស្លឹករបស់សន្ទូងត្រូវបានស៊ីបំផ្លាញ ។ ➔ ដង្កូវវល្លិ៍ (ទំព័រ ២២)

(រូបភាព ៤៥)
 ក្នុងស្លឹកមានពណ៌ត្នោត ។
 ➔ សង្កើតខ្មៅ (ទំព័រ ២៣)

(រូបភាព ៤៦) វត្តមានរបស់សំបកខ្យងនៅក្នុងស្រែ ។
 ➔ ខ្យងពណ៌មាស (ទំព័រ ២៥)

(រូបភាព ៤៧) ស្លឹកស្រពោនរមូលគ្នា មានពណ៌បៃតងព្រលែត
 ប្រពណ៌លឿង ។ ➔ ដង្កូវលាតស្លឹកបណ្តាលមកពីបាក់តេរី (ទំព័រ ៣៤)

(រូបភាព ៤៨) ស្លឹករមួរចូលគ្នា។
 → ទ្រើប (ទំព័រ ៣០)

(រូបភាព ៤៩) ស្នាមស្លុតពណ៌សព្វិកពញាក់។
 → ជំងឺរលាកស្រទមស្លឹក (ទំព័រ ៤០)

(រូបភាព ៥០) ស្លឹកស្រពោន រមួរចូលគ្នា ប្រែពណ៌ពីបៃតងព្រលែត ទៅជាពណ៌លឿង។ ស្រូវដែលនៅរស់មានសភាពភ្លឺ និងមានពណ៌លឿង។ → ជំងឺរលាកស្លឹកដែលបណ្តាលមកពីបាក់តេរី (ទំព័រ ៣៤)

(រូបភាព ៥១) ជាយស្លឹកស្រូវប្រៀបស្មើគ្នា។ → ជំងឺរលាកស្លឹកដែលបណ្តាលមកពីបាក់តេរី (ទំព័រ ៣៤)

(រូបភាព ៥២) ស្លឹកស្រូវប្រៀបស្មើគ្នាដោយកន្លែង។ → ជំងឺផ្គុំស្លឹកដែលបណ្តាលមកពីបាក់តេរី (ទំព័រ ៣៥)

(រូបភាព ៥៣) ដើមស្រូវត្បូង បែកគុម្ពច្រើន និងដុះត្រង់ៗទៅលើ ។

➡ ជំងឺត្បូងស្រូវ (ម៉ែត្រ ៣៧)

ក.១.៥. លក្ខណៈផ្សេងៗ

(រូបភាព ៥៤) កញ្ចប់ពងពណ៌ផ្កាឈូក ។
 → ខ្យងពណ៌មាស (ទំព័រ ២៥)

(រូបភាព ៥៥) គ្រាប់ស្រូវមានស្នាមអុច ទម្រង់មិនពេញលេញ និងមានទំហំតូច ។
 → ស្រីងជញ្ជក់ទឹកដោះ (ទំព័រ ២៨)

(រូបភាព ៥៦) ស្នាមអុចពណ៌ត្នោតនៅលើគ្រាប់ស្រូវ ។
 → ស្រីងជញ្ជក់ទឹកដោះ (ទំព័រ ២៨)